

Õigusaktide ajakohastamise vajadusi

11.09.2013

Paberdokumentide nõue (märksõnad „posti teel“ ja/või „tähtkirjaga“)

- 344 vastet SEADUSTES, neist 46 ei vaadeldud (aegunud / kirjeldavad postiga saadud dokumendi registreerimist / üldseaduste üldised nõuded)
- **172 liiki dokumente tohib edastada ainult paberil**
  - 109 otsust / vaideotsust / luba / sertifikaati / vastust
  - 25 ettekirjutust
  - 28 teadet, teatist, kutset
  - 10 avaldust /taotlust / aruannet või teateid nende tähtaja või tähtaja edasilükkamise kohta

Paberdokumentide nõue (2)

- Mikrolülituse topoloogia kaitse seadus – Telefaksi teel või teiste elektroonsete vahendite kaudu esitatud registreerimistaotlust vastu ei võeta (§ 22 lg 2)
- Alaealiste mõjutusvahendite seadus – vaideotsus saadetakse posti teel ka **kooli direktorile** (§ 6³ lg 2)
- Tööstusomandi õiguskorralduse kaitse seadus – Apellatsioonikomisjoni otsuse ära kiri saadetakse posti teel viivitamata menetlusosalistele. **Patendiametile** saadetakse otsuse ära kiri ka siis, kui Patendiamet ei olnud menetlusosaline (§ 62 lg 2)

Paberdokumentide nõue (3)

- Rakenduskõrgkooli seadus – Haridus- ja Teadusministeerium teeb ettekirjutuse 10 päeva jooksul selle allakirjutamisest alates posti teel teatavaks rakenduskõrgkooli rektorile ning ministeeriumile, kelle valitsemisalasse rakenduskõrgkool kuulub. (§ 30³ lg 2)
- Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimise seadus – Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise või algatamata jätmise otsusest teatatakse - - - ning liht- või tähtkirjaga käesoleva seaduse § 33 lõikes 6 nimetatud asutusele. /s.o *KaM, KeM, KuM, MKM, PM, SiM, SoM ja valitsemisala asutused, maavalitsus, KOV asutus jt asut.*)

Elektroniline edastamine

- Enamasti sõnastatud alternatiivina (posti teel või elektrooniliselt)
- Sageli – e-posti teel, elektronposti aadressil vms
- „Vähem oluliste“ dokumentide jaoks
- Teated sageli üksnes „Ametlike dokumentide“ või veebilehe kaudu
- Elektronilisi menetluskeskkondi ühel või teisel viisil nimetatud 15 sättes

Elektrooniline kui eelistatud edastamisviis

Kommertspandiseadus, abieluvararegistri seadus, kirikute ja koguduste seadus, kinnistusraamatusseadus, äriseadustik, tsiviilkohtumenetluse seadustik – kui avalduse / muud dokumendid saab esitada otse xxx infosüsteemi, **ei või avaldust esitada e-posti teel** (tagastatakse).

Rikete jms puhuks:

- - - ei või neid esitada e-posti teel, välja arvatud mõjuval põhjusel (TsMS)

Kui avalduste esitamine otse - - - infosüsteemi ei ole võimalik infosüsteemi püsiva tehnilise rikke tõttu, võib avaldusi ja nendele lisatud dokumente esitada paberil või e-posti teel (ÄS)

Põhivajadused (üldseadustes)

- **Haldusmenetluse seadus:** põhirõhk elektroonilisele, eriti autentimisvõimalusega e-keskkonnas (taotlused jm dokumendid, menetlus, aktide ja määruste andmine, kättetoimetamine); digiallkirja nõuete vähendamine e-keskkondades; ametliku kinnituse sätete kaasajastamine (sh terminid);
- **Avaliku teabe seadus:** teabevaldaja mõiste (piirangu seadmine, teabenõuded); teabenõue (+ märgukirjade, selgitustaotluste seadus); dokumentide dokumendiregistris registreerimisega seotu (menetlussüsteemid, üksikisiku pöördumised, terminid).

Blanketid/vormid vs andmekoosseis

- Blankettide/vormide kinnitamine kinnistab pabermaailma loogika, takistab e-teenuste arengut
- See praktika tuleb asendada **otsustuseks vajalike** andmekomplektide kinnitamisega
- Määrata, kust andmed pärinevad:
  - riigi infosüsteemis olemas – ei küsi uuesti
  - vajalikud, kuid ei ole riigi infosüsteemis – küsime

Andmekoosseisu analüüs – näide*

Andmed	Vajadus	Päritolu
Lapse isikukood	Jah	Rahvastikuregister (RR)
Lapse nimi	Jah	RR
Lapsevanema (1) isikukood	Jah	RR
Lapsevanema (1) nimi	Jah (?)	RR
Lapsevanema (2) isikukood	Jah	RR
Lapsevanema (2) nimi	Jah (?)	RR
Lapse elukoht	Kas Eestis?	RR
Lapsevanema (1) elukoht	Kas Eestis?	RR
Lapsevanema (2) elukoht	Kas Eestis?	RR
Toetuse saaja (lapsevanem 1? lapsevanem 2?)	Jah	Sooviavaldus või (järgmise lapse sünnil) kinnitus
Teise lapsevanema nõusolek	Jah	Kinnitus
Toetusesaaja pangakonto	Jah	Pangad (valik)?, ise näitab

* Näide on piltlik ega põhine tegelikul analüüsil

Blanketi/vormi kehtestamine

Kinnitatud andmekomplekti põhjal on võimalik koostada vorm/blankett dokumendi esitamiseks e-keskkonnas või paberil (NB! Peab sisaldama ainult küsitavaid andmeid)

Vormi/blanketi kehtestamise võib delegeerida asjaomasele asutusele

Arutelu

- Dokumendihaldurite, dokumendihaldusjuhtide roll õigusloomes, koostöö seotud osapooltega
- Asutustes käimasolevad / kavandatud tegevused
- DHNi võimalikud tegevused